

IV. EGYÉB ISTENTISZTELETI FORMÁK

Gyónó istentiszteleti rend

A gyónó istentiszteleti rend felépítése

I. BEVEZETÉS

GYÜLEKEZETI ÉNEK
ISTEN NEVÉNEK SEGÍTSÉGÜL HÍVÁSA (INVOKÁCIÓ)
KÖSZÖNTÉS
[GYÜLEKEZETI ÉNEK]

II. IGEI RÉSZ

ZSOLTÁROLVASÁS
IMÁDSÁG
GYÜLEKEZETI ÉNEK
IGEOLVASÁS, IGEHIRDETÉS
[IGEHIRDETÉSI ÉNEK]

III. GYÓNÁS (BŰNVALLÁS ÉS FELOLDOZÁS)

GYÓNÁSI OLVASMÁNYOK
BŰNVALLÁS
FELOLDOZÁS

IV. BEFEJEZÉS

FELHÍVÁS HÁLAADÁSRA, IMÁDSÁG
MIATYÁNK
ÁLDÁS
ZÁRÓÉNEK

16. Gyónó istentisztelet

A [...] zárójel az elhagyható részeket tartalmazza.

I. BEVEZETÉS

GYÜLEKEZETI ÉNEK

Bűnbánatra hívó vagy Isten irgalmasságát dicsőítő ének.

ISTEN NEVÉNEK SEGÍTSÉGÜL HÍVÁSA (INVOKÁCIÓ)

A lelkész az oltárhoz lép, vagy az oltárasztal mögé áll.

Lelkész: Az Atya, + Fiú, Szentlélek nevében.

Gyülekezet: **Ámen.**

Lelkész: Az Úr békessége legyen mindenkor veletek!

[*Gyülekezet:* **És a te lelkeddel.**]

KÖSZÖNTÉS

Lelkész: Testvéreim, azért gyűltünk össze, hogy Isten előtt megvalljuk bűneinket, és bűnbocsátó kegyelmét kérjük. Az Atya hazavárja gyermekeit.

Így szól az Úr: Az elveszettet megkeresem, az eltévedtet visszaterelem, a sérültet bekötözöm, a gyengét erősítem, az erőstre vigyázok: úgy legeltetem őket, ahogy kell. (Ez 34,16)

Krisztus Urunk így biztat: Jöjjetek énhozzám mindnyájan, akik megfáradtatok, és meg vagytok terhelve, és én megnyugvást adok nektek. (Mt 11,28)

Ebben a reménységben megvizsgáljuk lelkiismeretünket, és Istentől fogadjuk a feloldozást, amelynek hirdetését szolgáira bízta.

(pl. EÉ 460: Tisztíts meg szíved, Jeruzsálem népe; 462: Jó Atyánk, te minket nézel; 429: Ébressz, Urunk, te szent igéddel; 426: Teljes minden életben)

ZSOLTÁROLVASÁS

Lelkész: Könyörülj rajtam kegyelmeddel, Istenem,
Töröld el hűtlenségemet nagy irgalmaddal! *Zsolt 51,3*
Teljesen mosd le rólam bűnömet,
És vétkeimtől tisztíts meg engem!
Mert tudom, hogy hűtlen voltam,
Vétkem mindig előttem van.
Egyedül ellened vétkeztem,
Azt tettem, amit rossznak láatsz.
Tiszta szívet teremts bennem, Istenem,
És az erős lelket újítsd meg bennem!
Ne vess el orcád elől,
Szentlelkedet ne vedd el tőlem! *Zsolt 51,4–6a.12–13*
Dicsőség az Atyának, Fiúnak és Szentléleknek,
Miképpen volt kezdetben, most és mindenkor és mindörökkön-örökké.
Könyörülj rajtam kegyelmeddel, Istenem,
Töröld el hűtlenségemet nagy irgalmaddal! *Zsolt 51,3*

Vagy:

Uram, te megvizsgálsz és ismeresz engem. *Zsolt 139,1*
Tudod, ha leülök vagy ha felállok,
messziről is észreveszed szándékomat.
Szemmel tartod járásomat és pihenésemet,
Gondod van minden utamra.
Még nyelvemen sincs a szó,
Te már pontosan tudod, Uram.
Vizsgálj meg, Istenem, ismerd meg szívemet!
Próbálj meg, és ismerd meg gondolataimat!

Nézd meg, nem járok-e téves úton,
Vezess az örökkévalóság útján! *Zsolt 139,2–4.23–24*
Dicsőség az Atyának, Fiúnak és Szentléleknek,
Miképpen volt kezdetben, most és mindenkor és mindörökkön-örökké.
Uram, te megvizsgálasz és ismeresz engem. *Zsolt 139,1*

IMÁDSÁG

Lelkész: Imádkozzunk! Mennyei Atyánk, aki nem taszítod el a tékozló fiút, hanem magadhoz öleled: kérünk, szánj meg minket, amikor bűneink terhével hozzád menekülünk, és mutasd meg kegyelmedet az Úr Jézus Krisztusért. Ámen.

GYÜLEKEZETI ÉNEK

IGEOLVASÁS, IGEHIRDETÉS

[A prédikációt követően rövid csendet tarthatunk, vagy néhány mondatos szabad imádság is elhangozhat.]

[IGEHIRDETÉSI ÉNEK]

Az igehirdetés témájához kapcsolódó énekkari szolgálatnak, illetve zeneszámnak is ez a helye.

III. GYÓNÁS (BŰNVALLÁS ÉS FELOLDOZÁS)

GYÓNÁSI OLVASMÁNYOK

Lelkész: Testvéreim, vizsgáljuk meg magunkat Isten színe előtt! Hallgassuk meg a tízparancsolatot!

A gyülekezet feláll.

Ezt mondja az Úr:

Én vagyok az Úr, a te Istened. Ne legyen más istened! Ne vedd hiába Istened nevét! Szenteld meg az ünnepnapot! Tiszteld atyádat és anyádat! Ne ölj! Ne

paráználkodjál! Ne lopj! Ne tégy felebarátod ellen hamis tanúbizonyságot! Ne kívánd felebarátod házát! Ne kívánd felebarátod házastársát vagy bármiféle tulajdonát!

Mert én, az Úr, a te Istened, féltőn szerető Isten vagyok, aki megbünteti az atyák bűnét a fiakon harmad- és negyedízig azokon, akik engem gyűlölnek; de kegyelmet gyakorlok ezerízig azokkal, akik szeretnek engem, és megtartják az én parancsolataimat.

Krisztus Urunk ezt mondja a parancsolatokról:

Szeresd az Urat, a te Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből és teljes elméd-ből! Ez az első és nagy parancsolat. A második pedig hasonlít ehhez: Szeresd felebarátodat, mint magadat! Nincs más parancsolat, amely nagyobb ezeknél.

Az Úr Jézus Krisztus apostola ezt tanítja:

Ha azt mondjuk, nincsen bűn mibennünk, becsapjuk magunkat, és igazság nincsen bennünk. Ha megvalljuk bűneinket, hűséges és igaz az Isten, megbocsátja bűneinket, és megtisztít minden gonoszságtól.

BŰNVALLÁS

Lelkész: Ezek után feleljetek a gyónási kérdésekre.

Lelkész: Az élő Isten színe előtt kérdezem mindenkitől személy szerint: Testvérem az Úrban! Vallod-e magadat bűnösnek és ezért kárhozatra méltónak?

Gyülekezet: **Vallom.**

Lelkész: Bánod-e igazán bűneidet?

Gyülekezet: **Bánom.**

Lelkész: Megbocsátottál-e mindazoknak, akik vétkeztek ellened?

Gyülekezet: **Megbocsátottam.**

Lelkész: Igyekez-e Isten akarata szerint élni?

Gyülekezet: **Igyekezem.**

Lelkész: Hiszed-e, hogy Isten a Krisztusért megbocsát a megtérő bűnösnek?

Gyülekezet: **Hiszem.**

Lelkész: Legyen néktek a ti hitetek szerint!

[Ezzel a hittel könyörögjünk Isten irgalmáért:]

Gyülekezet: Vallom előtted, szent és igaz Isten, hogy vétkeztem ellened és embertársaim ellen gondolattal, szóval és cselekedettel. Sok jót elmulasztottam, sok rosszat elkövettem. Nem vagyok méltó kegyelmedre, méltó vagyok ítéletedre. Hozzád fordulok mégis: nincs más reményiségem. Szent Fiadért, az Úr Jézus Krisztusért kérlek: légy hozzám irgalmas, és bocsásd meg bűnömet! Ámen.

FELOLDOZÁS

A feloldozás történhet közösen vagy egyénileg is.

Lelkész: Krisztus Urunk feltámadása után ezt mondta tanítványainak: Békesség néktek! Ahogyan engem küldött az Atya, én is úgy küldelek titeket: akiknek bűneit megbocsátjátok, megbocsátatnak azoknak, akikéit megtartjátok, megtartatnak.

Közös feloldozás esetén a lelkész áldásra emelt kézzel folytatja.

Ezért az ő rendelése szerint hirdetem bűneitek bocsánatát az Atya, **+** Fiú, Szentlélek nevében. Teremjétek a megtérés gyümölcseit az Úr Jézus Krisztus által,

Gyülekezet: Ámen.

Vagy:

Lelkész: Bízatok, bűnbánó és Krisztusban reménykedő testvéreim! Isten megkönyörült rajtunk Jézus Krisztus által, *aki meghalt bűneinkért, hogy Istenhez vezessen minket.*

(A dőlt betűs rész az egyházi esztendő szerint változik, lásd a 9. fejezetben.)

A lelkész áldásra emeli kezét.

Én pedig feltámadott Urunk megbízásából feloldozlak benneteket a bűn kötelékéből, az Atya, **+** Fiú, Szentlélek nevében! Járjatok új életben a Szentlélek erejével!

Gyülekezet: Ámen.

Egyéni feloldozás esetén a gyülekezet tagjai az oltárhoz térdelnek, és egyenként veszik a kézrátétel kíséretében hangzó feloldozást.

Lelkész: Bízzál, testvérem, az Úr Jézus Krisztus érdeméért hirdetem bűneid bocsánatát az Atya, **+** Fiú, Szentlélek nevében.

Vagy:

Lelkész: Testvérem, a mindenható Isten, aki a keresztségben vízzel és Szentlélekkel újonnan szült téged, megbocsátja bűneidet, és megerősít kegyelmével az örök életre. Menj el békességben!

A lelkész a feloldozást Pál apostol szavaival zárja:

Lelkész: A békesség Istene szenteljen meg titeket teljesen, és őrizze meg a ti lelketeket, elméteket és testeteket teljes épségben, feddhetetlenül a mi Urunk Jézus Krisztus eljövetelére. Hű az Isten, aki elhív erre titeket; és ő meg is cselekszi azt. A mi Urunk Jézus Krisztus kegyelme legyen veletek!

[*Gyülekezet: És a te lelkeddel.*]

A gyülekezet helyet foglal – ezt a lelkész kézmozdulatával jelezheti.

Itt következhet az úrvacsorai rész a nagy hálaadó imádsággal (Praefatio) vagy a befejező, hálaadó imádság, majd az áldás és a záróének.

IV. BEFEJEZÉS

FELHÍVÁS HÁLAADÁSRA

Javasoljuk, hogy a gyülekezet egyik tagja olvassa a zsoltárt.

Lelkész (és gyülekezet):

Áldjad, lelkem, az Urat,

és egész bensőm az ő szent nevét!

Áldjad, lelkem, az Urat, és ne feledd el, mennyi jót tett veled!

Ő megbocsátja minden bűnödöt, meggyógyítja minden betegségedet,

megváltja életedet a sírtól, szeretettel és irgalommal koronáz meg téged.

Irgalmas és kegyelmes az Úr!

Türelme hosszú, szeretete nagy.

Nem vétkeink szerint bánik velünk, nem bűneink szerint fizet nekünk.

Mert amilyen magasan van az ég a föld fölött,

olyan nagy a szeretete az istenfélők iránt.

Amilyen messze van napkelet napnyugattól,

olyan messzire veti el vétkeinket.

Amilyen irgalmas az apa a fiaihoz,

olyan irgalmas az Úr az istenfélőkhöz.

Hiszen tudja, hogyan formált,

emlékszik rá, hogy porból lettünk.

Áldjad, lelkem az Urat, és ne feledd el, mennyi jót tett veled! Zsolt 103,1–4.8.10–14

IMÁDSÁG

Lelkész: Hálát adunk neked, mennyei Atyánk, végtelen irgalmadért, amellyel az elveszett emberhez fordultál, és bennünket is megajándékoztál. Indíts el az új élet útján, hogy békességedet éljük, vigyük és hirdessük a világban. Tégy minket szereteted munkatársaivá, a bűnbocsánat követeivé ott, ahova helyeztél minket. Tiéd legyen az áldás és a dicsőség mindörökké!

Gyülekezet: **Ámen.**

MIATYÁNK

Lelkész (és gyülekezet): **Mi Atyánk, aki a mennyekben vagy, szenteltessék meg a te neved, jöjjön el a te országod, legyen meg a te akaratod, amint a mennyben, úgy a földön is. Mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma, és bocsásd meg vétkeinket, miképpen mi is megbocsátunk az ellenünk vétkezőknek, és ne vígy minket kísértésbe, de szabadíts meg a gonosztól, mert tied az ország, a hatalom és a dicsőség mindörökké. Ámen.**

Lelkész: Áldjátok az Urat, mert jó!

Gyülekezet: **És örök az ő irgalma!**

ÁLDÁS

Lelkész: Az Úr áldjon meg és őrizzen meg téged! Az Úr világosítsa meg az ő arcát terajta, és könyörüljön rajta! Az Úr fordítsa az ő arcát tefeléd, **+** és adjon neked békességet!

Vagy:

Lelkész: Áldjon meg titeket a mindenható Isten: az Atya, **+** a Fiú és a Szentlélek!

Gyülekezet: **Ámen.**

ZÁRÓÉNEK
